

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Zygmunt
Nazwisko: Kędzierski
Miejsce urodzenia: Zanklewo gm. Bożejewo / Wizna pow. Łomża
Data urodzenia: 09-11-1916
Imię ojca: Franciszek
Imię matki: Stanisława
Znany/a też jako: "Wicher"
urodzony/a 09- 11-1916

urodzony/a 11- 11-1916

Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Akta kontrolno-śledcze UB z WUBP w Białymstoku z lat 1948-1951 (nr 42/48, dot. Zygmunta Kędzierskiego) zostały zniszczone w roku 1988. Z zapisów ewidencyjnych i w kartotekach PUBP w Łomży i WUBP / KW MO w Białymstoku wynika, że Zygmunt Kędzierski pseud. "Wicher" (ur. w 1916 r.) od roku 1941 do kwietnia 1945 był członkiem konspiracji i żołnierzem Narodowych Sił Zbrojnych, a od kwietnia 1945 do listopada 1950 żołnierzem antykomunistycznego Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) na terenach powiatów Łomża, Grajewo i Kolno. W ww. niepodległościowych organizacjach nosił pseud. "Wicher". W latach 1945-1947 Zygmunt Kędzierski walczył zbrojnie z komunistycznymi okupantami kraju m.in. w szeregach oddziału NZW pod dowództwem por. Michała Bierzyńskiego pseud. „Sęp” (w tym partyzanckim oddziale od listopada 1945 r. był dowódcą plutonu i zastępcą dowódcy >Sępa<). Zapisano, że Zygmunt Kędzierski "ujawnił się dn. 9.04.47 r. przed Komisją Amnestijną w Łomży" (na rozkaz swego dowódcy), jednak później "pomagał bandzie" i w dniu 11.02.1948 został zatrzymany przez WUBP w Białymstoku m.in. "za nielegalne posiadanie broni". Zwolniony z aresztu UB dn. 24.02.1948. Ponownie „zatrzymany 21 X 50 r. przez PUBP w Łomży za współpracę z bandą NZW pod dowództwem >Dzika<. Zabity dn. 16 XI 50 r. podczas próby ucieczki z aresztu PUBP w Łomży".	Materiałów brak. Wpis na podstawie zapisów kartoteczno-ewidencyjnych.	

Zygmunt Kędzierski pseud. "Wicher" figuruje w aktach UB z PUBP w Łomży z kwietnia 1947 jako członek "nielegalnych organizacji" NSZ i NZW, a w okresie od listopada 1945 do maja 1946 jako zastępca dowódcy zbrojnego oddziału PAS (tj. Pogotowia Akcji Specjalnej NZW) – „Sępa”. Zapisano także, że Zygmunt Kędzierski w 1946 roku brał udział m.in. w rozbiciu posterunków MO w Jedwabnem i w Stawiskach. Ww. partyzant ujawnił się w PUBP w Łomży dnia 9 kwietnia 1947.

AP w Białymstoku, sygn. 1427/27, ankieta osoby ujawnionej (DU-1964).

Zygmunt Kędzierski pseud. "Wicher" występuje jako "członek NZW" (wraz z kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego) w aktach śledczych i operacyjnych UB z PUBP w Łomży i WUBP w Białymstoku z 1947 i 1948 roku (nr 129/47). Są to akta dot. przede wszystkim śledztwa UB i prokuratury przeciwko por. Michałowi Bierzyńskiemu pseud. "Sęp" (ur. dn. 16.07.1924). Był on oskarżony m.in. o to, że jako dowódca partyzanckiego oddziału NZW na terenach powiatów Łomża i Kolno "usiłował zmienić przemocą ustrój demokratycznego państwa", a ponadto "posiadał bez prawnego zezwolenia władz broń palną". Akta te zawierają między innymi doniesienia tajnych informatorów UB oraz protokoły przesłuchań osób "podejrzanych" i świadków, w których pojawia się nazwisko Zygmunta Kędzierskiego.

IPN Bi 07/876 (1636/III).

Zygmunt Kędzierski pseud. "Wicher" występuje jako już "zabity" były członek niepodległościowej organizacji NZW w materiałach operacyjnych UB z PUBP w Łomży i WUBP w Białymstoku z lat 1948-1953. Są to przede wszystkim akta "agenturalnego rozpracowania na grupę" kryptonim "Biebrza" - dot. rozpracowania i ujęcia kilku jeszcze ukrywających się partyzantów z ROAK i NZW (w roku 1952 i 1953 na terenie pow. Łomża). Akta te zawierają między innymi doniesienia tajnych informatorów UB oraz służbowe notatki i pisma kilku jednostek UB, raporty z dokonanych werbunków i charakterystyki tajnych informatorów UB.

IPN Bi 012/1294 t. 1 (4124/II).

Zygmunt Kędzierski pseud. "Wicher" występuje jako "członek organizacji NZW" (wraz z kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego) w aktach operacyjnych UB z PUBP/PUdsBP w Łomży i WUBP w Białymstoku z lat 1948-1956. Są to przede wszystkim akta "sprawy ewidencyjno-obszewacyjnej" dot. Ireny Reniewskiej Reniewickiej pseud. "Syrena" (córki Szczepana, ur. dn. 6.08.1924) i następnie jej operacyjnej kontroli jako byłej członkini tajnej organizacji NZW na terenie pow. Łomża oraz w partyzanckim oddziale "Sępa" (tj. por. Michała Bierzyńskiego pseud. "Sęp") w latach 1945-1947.

IPN Bi 012/1255 (4093/II).

Zygmunt Kędzierski pseud. "Wicher" figuruje w opracowaniu Wydziału "C" KW MO w Białymstoku z lat 1974-1979 zatytułowanym "Kwestionariusze osobowe członków NSZ komendy powiat. Łomża krypt. >XIII/9<". Akta te obejmują m.in. charakterystykę kilku zbrojnych oddziałów i komend NSZ z lat 1944-1945, kwestionariusze osobowe oraz "karty na czyn przestępczy" dot. kilkuset żołnierzy NSZ i ich współpracowników - działających na terenach powiatów Łomża, Grajewo, Kolno i sąsiednich. W kwestionariuszu dot. Zygmunta Kędzierskiego (w tomie 3) zapisano między innymi, że ww. partyzant "w okresie od września 1944 r. do końca kwietnia 1945 r. na terenie powiatu łomżyńskiego był członkiem reakcyjnej nielegalnej organizacji NSZ. W kwietniu 1945 r. przeszedł do nielegalnej organizacji NZW".

IPN Bi 019/79 (2/32) t. 3.

Zygmunt Kędzierski pseud. "Wicher" figuruje w opracowaniu Wydz. "C" KW MO w Białymstoku i Wydz. "C" KW MO w Warszawie z lat 1975-1980 zatytułowanym "Kwestionariusze osobowe i karty na czyny przestępcze do charakterystyki nr 50". To opracowanie dot. kilku zbrojnych oddziałów NZW podległych Komendzie Powiatu Łomża NZW krypt. "Zaporoże"/ "Łaba"/ "Podhale" i walczących z komunistycznymi okupantami kraju w okresie od kwietnia 1945 do grudnia 1949 na obszarach powiatów Łomża, Ostrów Mazowiecka i Ostrołęka - w tym oddziału pod dowództwem por. Michała Bierzyńskiego pseud. „Sęp”. Zawiera m.in. charakterystykę ww. komendy i oddziału NZW oraz kwestionariusze osobowe jego żołnierzy i współpracowników, które zostały opracowane na podstawie akt różnych jednostek UB i MO z lat 1946-1950. W kwestionariuszu dot. Zygmunta Kędzierskiego (w tomie 3) zapisano między innymi, że ww. partyzant "od listopada 1945 r. pełnił funkcję zastępcy dowódcy bojówki PAS (...) brał udział w napadach terrorystyczno-rabunkowych i rozbijaniu posterunków MO".

IPN Bi 019/90/3 (2/39), IPN BU 0177/50
(charakterystyka nr 50) t. 3.

Zygmunt Kędzierski pseud. "Wicher" figuruje w opracowaniu Wydz. "C" KW MO w Białymstoku z roku 1975 zatytułowanym "Charakterystyka nr 63". To opracowanie dot. partyzanckiego oddziału NZW pod dowództwem Czesława Czyża pseud. "Dzik", który działał w latach 1949-1950 na obszarach kilkunastu gmin powiatów Łomża, Kolno i Grajewo. Zawiera ono m.in. charakterystykę ww. oddziału, karty Dp-14 oraz kwestionariusze osobowe żołnierzy i współpracowników tej grupy partyzantów, które zostały opracowane na podstawie akt jednostek UB i MO z lat 1946-1951. W kwestionariuszu dot. Zygmunta Kędzierskiego (w t. 2) zapisano między innymi, że ww. "w 1941 r. wstąpił do organizacji NSZ (...), a w listopadzie 1945 r. awansował na stanowisko zastępcy d-cy PAS w organizacji NZW na terenie powiatu Łomża". Dalej zanotowano, że Zygmunt Kędzierski pseud. "Wicher" w roku 1945 i 1946 brał udział w napadach z bronią w ręku na kilka posterunków MO, kilka urzędów i GS-ów w szeregach "bojówki >Sępa< [tj. por. Michała Bierzyńskiego pseud. "Sęp"]". Ponadto m.in. "w grudniu 1949 r. udzielił informacji dowódcy bandy >Dzikowi< o możliwości dokonania napadu na PKS". Zapisano, że Zygmunt Kędzierski "dnia 16 XI 1950 podczas przeprowadzanej operacji [tj. obławy przez grupę operacyjną UB i KBW] został zabity". W tych materiałach znajduje się również zapis, że „16 listopada 1950 r. został zabity podczas ucieczki we wsi Zanklewo pow. Łomża pomocnik bandy – Kędzierski Zygmunt ps. »Wicher«, ujawniony członek nielegalnej organizacji NZW, w której pełnił stanowisko z-cy szefa PAS".

IPN Bi 019/19 t. 2 (1/19).